

בדבר הדלקת העלעקטרי ביו"ט.

(א)

איך אפשר להדליק אור העלעקטרי ביו"ט, אחרי שאין מדליקין אור זה ע"י נר אחר רק האור נולד מהמיטבת ופניית העלעקטרי מגופים נפרדים

להדליק אור העלעקטרי ביו"ט נלע"ד להחיר ואין זה מוליד איש ביו"ט כמו בחיכוך עצי נפרית, דבשם אין בהעצם כח עצם האיש אלא שיסוד האיש בו מרובה, ובהתחככו נולד איש, אבל בזה העלעקטרי יש כח איש ממש אלא שאינו מאיר, ובהפגש השני כחות הנגדים זל"ז, החיוב והשלילה יצא האיש לפועל והמה ננחלת איש ע"י נפיות הפה יצא השלכת דאינו נולד דנפיות הפה הוה ג"כ כח ננדי להאיש הטמון בנחלת שמכריחו לצאת ממקומו אל האויר וכן הוא בהעלעקטרי ועוד דכשפותח פתח העלעקטרי אינו אלא במקרב האור אצלו ובהסגרו מרחיקו ואפילו אם נאמר שהוא גורם להולדת האור לא אשכחן גרמא דאסור ואין כאן מעשה, שנאמר שעושה מעשה להוציא אור ביו"ט ולהדיא אמרינן ביטבת ק"ף עשיה הוא דאסור הא גרמא שרי ע"ש והרי בכאן אינו אלא כפותח נחת, כן נראה לענ"ד לפי הבנתי במלאכת העלעקטרי כי אינה מצויה ברובי העדים שלנו שנוכל לעמוד בדיוק על תוצאתו

יהיאל מיכל הלוי עפשטיין החופ"ק נאוהרדאק
בעה"מ ספרי "ערוך השולחן" "ואור לישרים".

(ב)

אידות אור העלעקטרי אם מותר להדליק ביו"ט אחרי שאין מדליקין אותו אור זה ע"י נר אחר רק האור נולד מהמיטבת ופניית העלעקטרי מגופים נפרדים בנמרא ביצה ל"ג איתא אין מוציאין את האור לא מן העצם ולא מן האבנים, ולא מן העפר, ולא מן המים, ובנמרא איתא מ"ט משום דקא מוליד, והרמב"ם פ"ד מהל' יו"ט הל"א ב' ח"ל אין מוציאין את האיש כו', שלא הותר ביו"ט אלא להבעיר מאיש המצוי, אבל להמציא איש אסור שהרי אפשר להמציא אותה מבערב עכ"ל והראב"ד ב' ח"ל ויאמר מפני שהוא מוליד, ואין כאן הכנה והוא הטעם שמפרש בנמרא, עכ"ל פי' דרמב"ם ס"ל דהאיסור הוא הוצאות האור ביו"ט דלא הותר